

KTO MOŻE ZOSTAĆ POWOŁANY – ZASADA OGÓLNA

Zgodnie z art. 47 ust. 1 Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U.2020 poz.1845):

Pracownicy podmiotów leczniczych, osoby wykonujące zawody medyczne oraz osoby, z którymi podpisano umowy na wykonywanie świadczeń zdrowotnych, mogą być skierowani do pracy przy zwalczaniu epidemii. Do pracy przy zwalczaniu epidemii mogą być skierowane także inne osoby, jeżeli ich skierowanie jest uzasadnione aktualnymi potrzebami podmiotów kierujących zwalczaniem epidemii.

Informacyjnie wskazać należy, iż aktualnie poza lekarzami do zwalczania epidemii mogą być skierowani:

- studenci kierunków przygotowujących do wykonywania zawodu medycznego,
- doktoranci w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinach naukowych: nauki medyczne, nauki farmaceutyczne i nauki o zdrowiu,
- osoby kształcące się w zawodzie medycznym,
- osoby posiadające wykształcenie w zawodzie medycznym, które ukończyły kształcenie w tym zawodzie w okresie ostatnich 5 lat,
- ratownicy medyczni.

PODMIOTY UPRAWNIONE DO WYDANIA DEZYCJI

Decyzję o skierowaniu do pracy przy zwalczaniu epidemii na terenie województwa, w którym osoba skierowana posiada miejsce pobytu lub jest zatrudniona, wydaje właściwy wojewoda, a w razie skierowania do pracy na obszarze innego województwa - minister właściwy do spraw zdrowia.

MIEJSCE WYKONYWANIA PRACY NA PODSTAWIE SKIEROWANIA

Lekarz może zostać skierowany do pracy w podmiocie leczniczym lub w innej jednostce organizacyjnej wskazanej w tej decyzji.

Przepisy ustawy przewidują również taką sytuację, że lekarz zostanie skierowany do podmiotu leczniczego lub w innej jednostki organizacyjnej poza województwem miejsca zamieszkania lekarza. W takim wypadku skierowanie wydaje Minister Zdrowia, a nie wojewoda i wtedy to do Ministra Zdrowia (bezpośrednio, a nie za pośrednictwem wojewody) kieruje się odwołanie.

ZASADY DORĘCZENIA DECYZJI

Zgodnie z art. 47 ust. 6a ustawy, decyzje:

- 1) mogą być przekazywane w każdy możliwy sposób zapewniający dotarcie decyzji do adresata, w tym ustnie;
- 2) nie wymagają uzasadnienia;
- 3) przekazane w sposób inny niż na piśmie, są następnie doręczane na piśmie po ustaniu przyczyn uniemożliwiających doręczenie w ten sposób.

Przepisy prawa nie określają wprost, w jaki sposób winna zostać doręczona przedmiotowa decyzja. Dokument może doręczyć pracownik organu (wojewody) lub funkcjonariusz służb mundurowych: policjant, żołnierz. W praktyce doręczeń najczęściej dokonują służby mundurowe. Co do zasady, doręczenie może być dokonane za pośrednictwem poczty, jednak ze względu na panujący stan epidemii i potrzebę jak najszybszego uzupełnienia braków personelu, decyzje są doręczane osobiście. Osoba doręczająca decyzję, nie powinna przychodzić z decyzją w godzinach pomiędzy 22:00 a 6:00, chyba że zachodzi sytuacja jest niecierpiąca zwłoki.

W przypadku, jeśli funkcjonariusz nie zastanie adresata decyzji w domu, może pozostawić dokument dorosłemu domownikowi bądź sąsiadowi, z obowiązkiem doręczenia. Doręczenie następuje wraz z pozostawieniem decyzji tym osobom.

Należy także pamiętać, iż decyzja może być doręczona w pracy lub innym miejscu. Wówczas doręczenie może się odbyć, ale wyłącznie do rąk własnych adresata.

Zaznaczamy, iż przedmiotowa decyzja obarczona jest skutkiem doręczenia, nawet jeśli adresat odmówi jej przyjęcia. Wobec powyższego, rekomendujemy odebranie decyzji od funkcjonariusza – zawiera ona sygnaturę sprawy i informacje na temat podmiotu, z którym należy się skontaktować – bez tych danych złożenie skutecznego odwołania będzie utrudnione.

Decyzja powinna zawierać imię i nazwisko oraz numer prawa wykonywania zawodu osoby, do której jest skierowana, dane podmiotu leczniczego lub jednostki organizacyjnej, do których następuje skierowanie, okres, w którym ma być wykonywana praca, pouczenie o prawie odwołania od decyzji ze wskazaniem terminu na odwołanie, wskazanie organu, wizerunek orła, podpis wojewody lub osoby działającej z jego upoważnienia wraz z pieczęcią. Powinna również zawierać informację o natychmiastowej wykonalności decyzji.

Co istotne, jeśli decyzja zostanie dostarczona w formie ustnej, konieczne jest, aby wszystkie ww. dane, były przekazane lekarzowi. Należy o to zadbać! (np. dopytać).

Przepisy prawa nie stanowią w jakim terminie (minimalnym bądź maksymalnym) można zobowiązać lekarza do stawienia się w „nowym” miejscu pracy. Decyzja o skierowaniu do pracy przy zwalczaniu epidemii powinna jednak wprost wskazywać, kiedy przypada pierwszy dzień pracy przy zwalczaniu epidemii. Jeśli takiej daty nie ma w decyzji oraz nie ma informacji z kim się w tej kwestii skontaktować, to należy zwrócić się z takim pytaniem

do organu, który wydał decyzję. Najlepiej zadzwonić do Urzędu Wojewódzkiego i poprosić o kontakt z wydziałem zdrowia, który zajmuje się sprawami skierowań do pracy w warunkach epidemii. Można też skontaktować się z podmiotem, do którego następuje skierowanie i zapytać o termin stawienia się w podmiocie. Dla celów dowodowych taka informacja winna być przekazana na piśmie lub drogą mailową.

ZASADY ODWOŁANIA OD DECYZJI

Gdy decyzja zostanie doręczona, można złożyć od niej odwołanie do Ministra Zdrowia za pośrednictwem właściwego wojewody. Termin na odwołanie to 14 dni od dnia przekazania informacji o skierowaniu do pracy.

Poniżej wskazujemy, które osoby, zgodnie z art. 47 ust. 3 Ustawy, nie podlegają skierowaniu do pracy niosącej ryzyko zakażenia przy zwalczaniu epidemii:

- 1) osoby, które nie ukończyły 18 lat bądź ukończyły 60 lat w przypadku kobiet lub 65 lat w przypadku mężczyzn;
- 2) kobiety w ciąży;
- 3) osoby samotnie wychowujące dziecko w wieku do 18 lat;
- 4) osoby wychowujące dziecko w wieku do 14 lat;
- 5) osoby wychowujące dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego;
- 6) osoby, u których orzeczono częściową lub całkowitą niezdolność do pracy;
- 7) inwalidzi i osoby z orzeczonymi chorobami przewlekłymi, na których przebieg ma wpływ zakażenie lub zachorowanie na chorobę zakaźną będącą przyczyną epidemii lub orzeczona choroba przewlekła ma wpływ na przebieg lub zachorowanie na chorobę zakaźną;
- 8) osoby, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1637), oraz posłowie i senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku, gdy dziecko w wieku do 18 lat jest wychowywane przez dwoje osób, którym przysługuje władza rodzicielska, do pracy przy zwalczaniu epidemii może zostać skierowana wyłącznie jedna z nich.

Orzeczenie w sprawie choroby, o której mowa w pkt 7 powyżej wydaje lekarz, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 53, 252, 568, 1222 i 1578).

Warto zaznaczyć, iż w myśl nowych przepisów, okresu niezdolności do pracy nie zalicza się do okresu skierowania do pracy przy zwalczaniu epidemii. Oznacza to, iż osoba, która otrzymała

decyzję od wojewody i jest niezdolna do pracy w skutek choroby, to po jej ustaniu zobowiązana jest do pracy w nowym miejscu przez okres wskazany w decyzji.

Jeżeli decyzja zostanie wydana wadliwie – tj. wobec osoby, która z mocy prawa winna być wyłączona spod nakazu pracy niosącej ryzyko zakażenia przy zwalczaniu epidemii, należy złożyć odwołanie wraz z wnioskiem o wstrzymanie natychmiastowej wykonalności decyzji.

Ponadto, w odwołaniu należy powołać się na jedną lub więcej z powyżej wskazanych okoliczności, która sprzeciwia się skierowaniu do pracy, np. na fakt posiadania dzieci w określonym wieku lub chorobę przewlekłą. Trzeba również dołączyć kopię dokumentu, poświadczającego istnienie danej okoliczności, np. skrócony odpis aktu urodzenia dziecka, orzeczenie lekarskie o chorobie przewlekłej, orzeczenie o niepełnosprawności.

Co do zasady odwołanie winno być złożone w formie pisemnej. Natomiast, można je wysłać mailem, gdy zostanie opatrzone podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

W treści odwołania można wyrazić zgodę na doręczanie pism, w tym odpowiedzi na odwołanie, na adres poczty elektronicznej. Trzeba wskazać swój adres poczty elektronicznej.

Zgodnie z art. 47 ust. 6 Ustawy wniesienie środka odwoławczego nie wstrzymuje wykonania decyzji.

ODWOŁANIE OD DECYZJI – PROCEDURY DODATKOWE

W naszej ocenie, przy jednoczesnym złożeniu odwołania od wadliwie wydanej decyzji, należy skontaktować się ze wskazanym w decyzji podmiotem (np. szpitalem) i poinformować go o tym, iż złożone zostało odwołanie wraz z wnioskiem o wstrzymanie wykonania decyzji. Powyższe powinno pozwolić na uniknięcie zarzutu, że lekarz nie stawił się w nowym miejscu pracy bez uzasadnionej przyczyny. Warto skontaktować się zarówno drogą telefoniczną – zapewne będzie to prostsza i szybsza droga, ale także przekazać taką informację drogą mailową – dla celów dowodowych. Jeżeli – bez uprzedniego poinformowania - lekarz nie stawi się w wyznaczonym miejscu i czasie, kierownik podmiotu leczniczego lub jednostki organizacyjnej informuje wojewodę o braku stawiennictwa do pracy przy zwalczaniu epidemii, a wojewoda na podstawie tych informacji może podjąć decyzję o nałożeniu kary administracyjnej

Trzeba natomiast mieć na uwadze, że wojewoda może nałożyć karę za niewykonanie decyzji – jeszcze przed rozpatrzeniem zasadności odwołania od decyzji. Decyzję o nałożeniu kary, również należy wówczas zaskarżyć odwołaniem (od takiej decyzji należy się odwołać wnosząc o wstrzymanie jej wykonalności).

KARA ADMINISTRACYJNA ZA NIESTAWIENIE SIĘ NA WEZWANIE

W przypadku niestawienia się do pracy wojewoda może nałożyć karę administracyjną od 5.000 zł do 30.000 zł. Decyzja o nałożeniu kary musi być wydana na piśmie.

Przedmiotowa kara jest nakładana pod rygorem natychmiastowej wykonalności.

OKREŚLONY CZAS WYKONYWANIA PRACY W RAMACH SKIEROWANIA

Decyzja o skierowaniu do pracy niosącej ryzyko zakażenia nie może być wydana bezterminowo. Maksymalny czas skierowania do pracy na podstawie jednej decyzji to okres nie dłuższy niż trzy miesiące. W decyzji powinno być to wprost wskazane („okres od – do”). Jeżeli nie jest to oznaczone, to decyzję również należy zaskarżyć do Ministra Zdrowia za pośrednictwem wojewody.

DOTYCHCZASOWA PRACA A SKIEROWANIE DO ZWALCZANIA EPIDEMII

Zgodnie z art. 47 ust. 8 ustawy, osobie skierowanej do pracy przysługuje urlop bezpłatny u dotychczasowego pracodawcy. W okresie pracy przy zwalczaniu epidemii dotychczasowy pracodawca nie może wypowiedzieć umowy ani jej rozwiązać. Niestety Okres urlopu bezpłatnego zalicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze u tego pracodawcy.

O wydaniu wobec lekarza decyzji o skierowaniu do pracy przy zwalczaniu epidemii, lekarz zobowiązany jest zawiadomić pracodawcę we własnym zakresie – decyzja nie jest automatycznie przekazywana przez wojewodę do dotychczasowego miejsca pracy lekarza.

Obowiązkiem podmiotu leczniczego lub jednostki organizacyjnej, do których zostaje skierowany lekarz, jest natychmiastowe zawiązanie stosunku pracy (tj. podpisanie umowy o pracę na czas określony – maksymalnie 3 miesięcy).

WYNAGRODZENIE Z UMOWY O PRACĘ NA CZAS OKREŚLONY

Zgodnie z art. 47 ust. 10, osobie skierowanej do pracy na podstawie decyzji, przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w wysokości nie niższej niż 200% przeciętnego wynagrodzenia zasadniczego przewidzianego na danym stanowisku pracy w zakładzie wskazanym w tej decyzji lub w innym podobnym zakładzie, jeżeli w zakładzie wskazanym nie ma takiego stanowiska. Wynagrodzenie nie może być niższe niż wynagrodzenie, które osoba skierowana do pracy przy zwalczaniu epidemii otrzymała w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym wydana została decyzja o skierowaniu jej do pracy przy zwalczaniu epidemii.

ZWROT KOSZTÓW UTRZYMANIA W ZWIĄZKU ZE SKIEROWANIEM DO ZWALCZANIA EPIDEMII

Zgodnie z art. 47 ust. 11 osobie skierowanej do pracy na podstawie decyzji, przysługuje zwrot kosztów przejazdu, zakwaterowania i wyżywienia, na zasadach określonych w przepisach o ustalaniu oraz wysokości należności przysługującej pracownikom państwowych jednostek z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju. Zwrot kosztów z tytułu zakwaterowania lub wyżywienia nie przysługuje w przypadku zapewnienia w miejscu wykonywania pracy bezpłatnego zakwaterowania lub wyżywienia.